АКТУЕЛНОТО ИСКУСТВО СО КОРУПЦИЈАТА

1. КОРУПЦИЈАТА КАКО ОПШТЕСТВЕН ПРОБЛЕМ

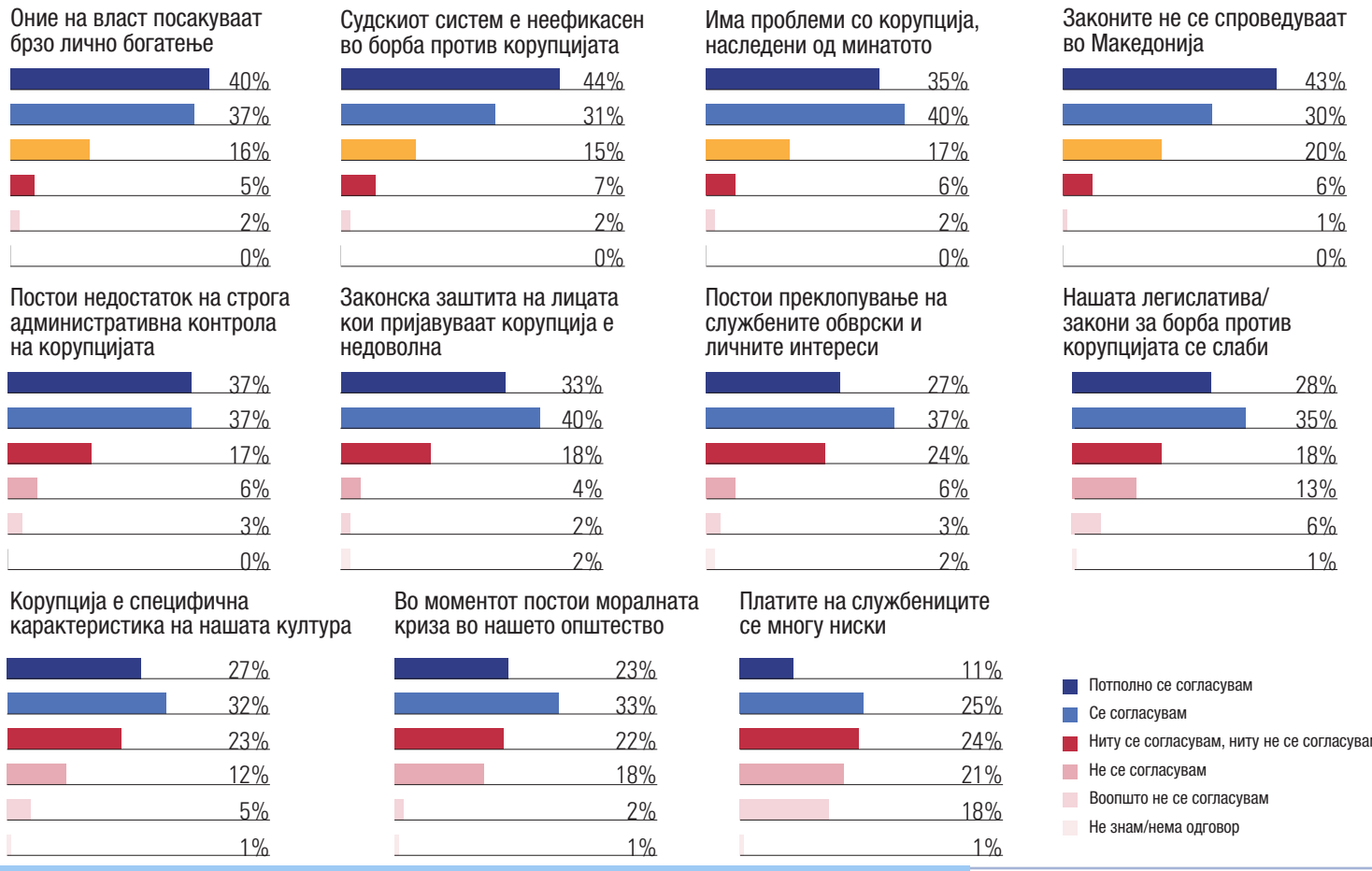
Граѓаните во 2025 г. корупцијата ја гледаат како еден од најголемите општествени проблеми, но не е на првото место како во 2023г.

Високите цени се најголем проблем за граѓаните, додека корупцијата е веднаш зад нив, што укажува дека економската несигурност и инфлацијата ја пренасочуваат јавната загриженост, но корупцијата и понатаму се вбројува меѓу најголемите предизвици.

Северна Македонија: клучни проблеми, 2023 г. и 2025 г. (% од населението што ги идентификувало соодветните фактори како проблем)

2025	Категорија	2023
46,6%	Високи цени	16,2%
40,1%	Корупција	63,5%
33,6%	Ниски приходи	24,2%
33,4%	Здравствена заштита	19,0%
28,4%	Криминал	25,3%
24,7%	Сиромаштија	25,5%
22,8%	Невработеност	17,9%
15,22%	Политичка нестабилност	38,6%
15,5%	Образование	14,0%
15,5%	Меѓуетнички проблеми	7,8%
6,4%	Загадување	6,0%

2. ФАКТОРИ ШТО ВЛИЈААТ ВРЗ РАСПРОСТРАНЕТОСТА НА КОРУПЦИЈАТА %

Според граѓаните желбата за брзо лично богатење на оние на власт (**77%**) и неефикасноста на судскиот систем (**75%**) се водечки фактори за широко распространетата корупција. Дополнително се истакнува и недостигот на строг административен надзор, наследени проблеми од минатото, непочитување на законите и недоволната заштита на пријавувачите на корупција, што укажува на перцепција на системска неказнивост.

Извор:
Извештај за проценка на корупцијата во Северна Македонија 2025

Финансирано од Европска Унија

ЕУ со тебе

CEI Central European Initiative

Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation

Овој инфографик е финансиран од Европската Унија, Централноевропската иницијатива, со придонес на Министерството за надворешни работи и меѓународна соработка на Република Италија. Содржината на инфографикот е единствена одговорност на МЦМС и СЕЛДИ и не нужно ги одразува ставовите на Европската Унија, Централноевропската иницијатива или Министерството за надворешни работи и меѓународна соработка.

SELDI.net Southeast European Leadership for Development and Integrity

МЦМС МАКЕДОНСКИ ЦЕНТАР ЗА МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

АКТУЕЛНОТО ИСКУСТВО СО КОРУПЦИЈАТА

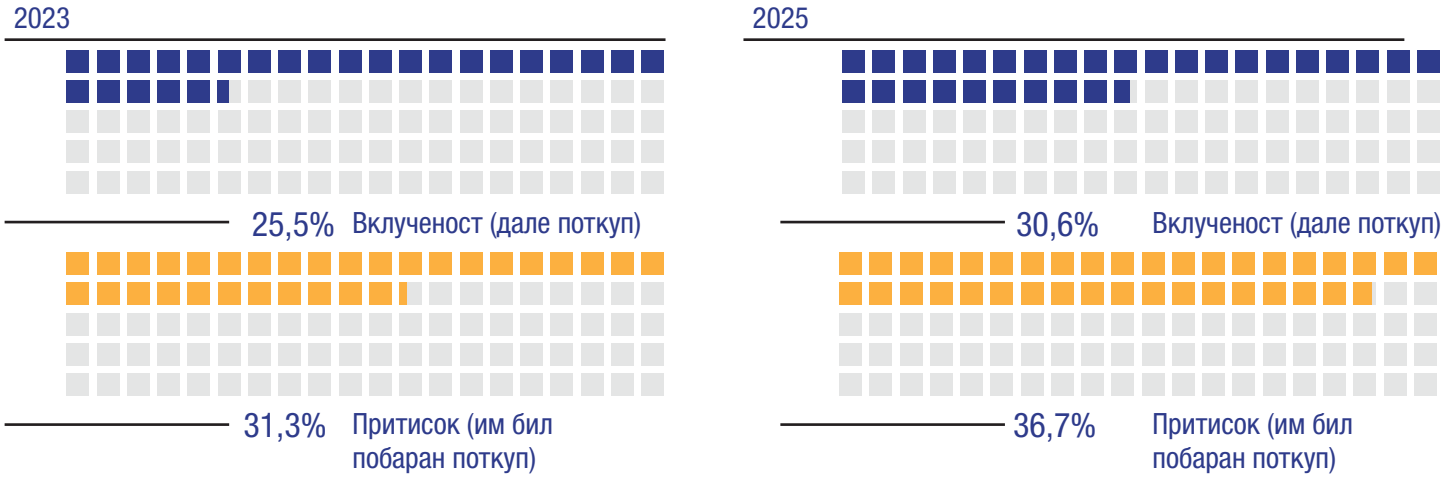
КОРУПТИВЕН ПРИТИСОК И ВКЛУЧЕНОСТ ВО КОРУПЦИЈА

Индексот на коруптивниот притисок се мери според контактите со службените лица и барањето од нивна страна да им се даде одредена сума пари, подарок или да се направи услуга.

Притисокот е придружен со јасно барање (експлицитно барање) или сигнали (преку клучни изрази или знаци) дека службеното лице очекува нешто за возврат.

Коруптивен притисок и вклученост во корупција

% од граѓаните со +18 на кои им било побарано да дадат или дале поткуп (пари, услуги, подароци) во минатата година

- Во **2025 г.**, **36,7%** од граѓаните биле изложени на коруптивен притисок, додека **30,6%** биле вклучени во корупција.
- Споредбено со **2023г**. се бележи пораст од **над 5 процентни** поени во двата индекса.
- Разликата меѓу притисокот и вклученоста во **2025 година** останува речиси на исто ниво, што укажува на стагнација во отпорот на граѓаните кон корупцијата.

Проекции на притисок и вклученост во корупција

Анкетен резултат		Бр. на населението (проекција)
36,70%	**Притисок**	535.993
30,60%	**Вклученост**	447.839

Доколку се направи проекција според последната процена на населението, Во 2025г. на речиси **536 илјади** полнолетни граѓани **им бил побаран поткуп** барем еднаш и над **448 илјади** граѓани **поткупиле барем еднаш** изминатата година, што укажува на широка распространетост на административната корупција.

Извор:
Извештај за проценка на корупцијата во Северна Македонија 2025

Финансирано од Европска Унија
ЕУ за ТЕБЕ
CEI CENTRAL EUROPEAN INITIATIVE
Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation

Овој инфографик е финансиран од Европската Унија, Централноевропската иницијатива, со придонес на Министерството за надворешни работи и меѓународна соработка на Република Италија. Содржината на инфографикот е единствена одговорност на МЦМС и СЕЛДИ и не нужно ги одразува ставовите на Европската Унија, Централноевропската иницијатива или Министерството за надворешни работи и меѓународна соработка.

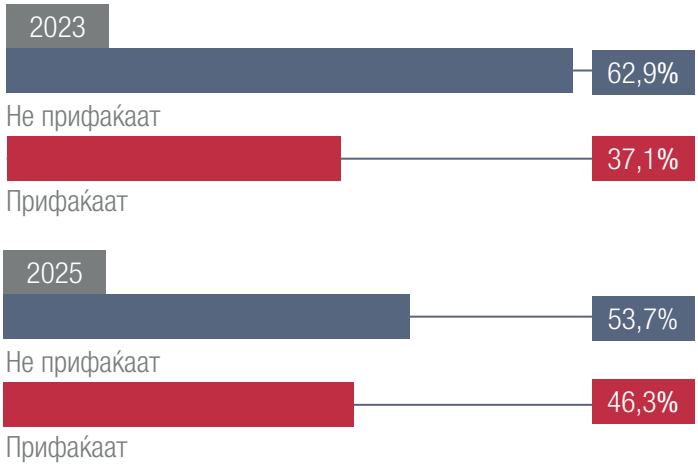
SELDI.net
МЦМС МАКЕДОНСКИ ЦЕНТАР ЗА МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

СТАВОВИ ЗА КОРУПЦИЈА

ПРИФАТЛИВОСТ НА КОРУПЦИЈА (%)

Индексот го покажува степенот до кој коруптивните практики или корупцијата се толерираат во рамките на вредносниот систем на општеството.

% од граѓаните со 18+ кои прифаќаат различни видови корупција

Ако се земат предвид различните форми на коруптивни практики и истите се споредат со оние кои не прифаќаат воопшто никакви форми на корупција, ќе добиеме сооднос од 53,7% кои не би прифатиле, наспроти 46,3% на лица кои би прифатиле такво однесување, што укажува на зголемена прифатливост на корупцијата во споредба со 2023 г.

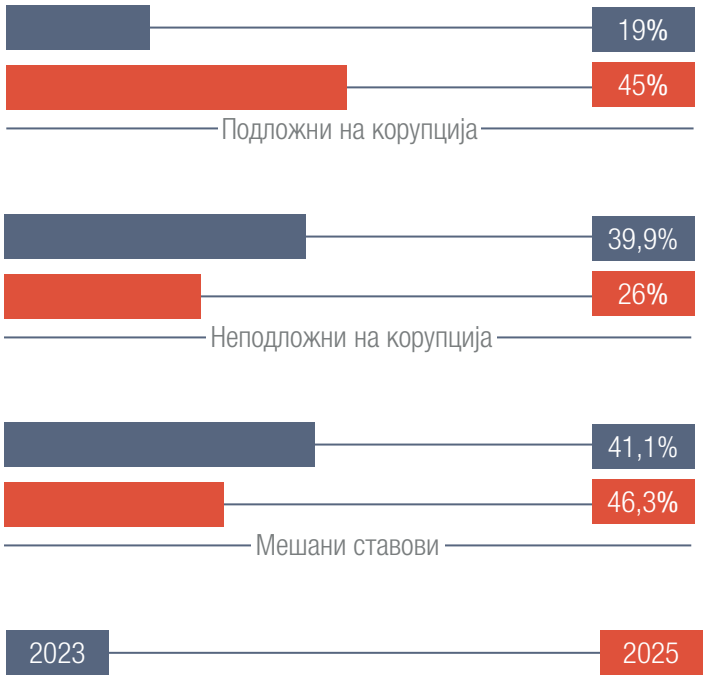
Проекцијата покажува дека за околу 677.763 полнолетни граѓани во Северна Македонија корупцијата е прифатлив начин на однесување, што е значително зголемување во однос на претходните истражувања и сериозно го отежнува развојот на ефективни антикорупциски политики.

ПОДЛОЖНОСТ НА КОРУПЦИЈА (%)

Индексот за подложност ја мери склоноста на граѓаните да ги компромитираат нивните вредности под притисок на околностите, односно кога се соочени со реални животни ситуации, кои бараат од нив да донесат одлука дали да користат корупција или не, знаејќи дека ќе има непосредни последици за оној кој ја донел одлуката.

Подложноста на корупција бележи значителен пораст. Во 2025 година, 45% од граѓаните се подготвени да прифатат или дадат поткуп во одредени околности за разлика од 19% во истражувањето од 2023 г.

Зголемувањето на процентот на подложни на корупција во 2025 г. значи дека е намален бројот на оние граѓани со мешано однесување, а загрижувачки е податокот дека опаѓа и бројот (26%) на граѓани кои не се подложни на корупција.

Извор:
Извештај за проценка на корупцијата во Северна Македонија 2025

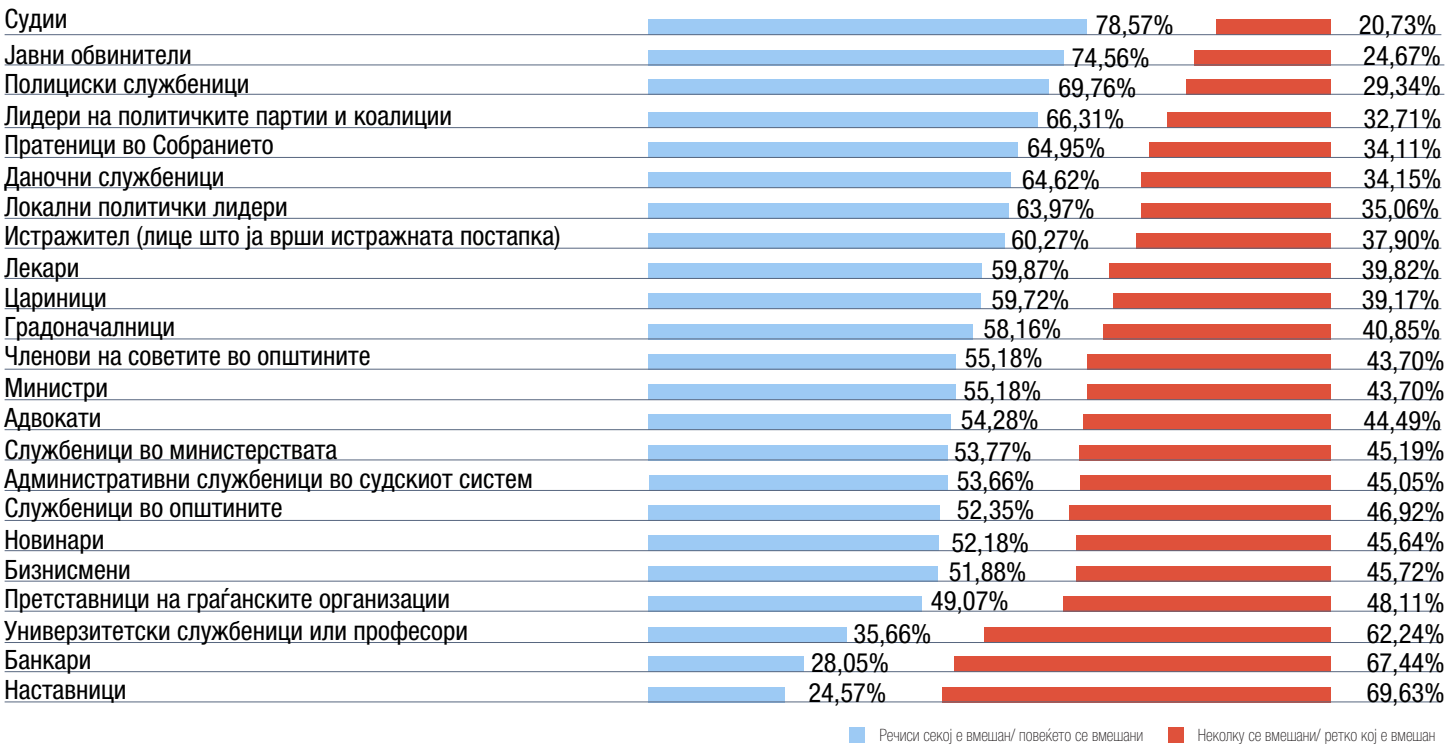
Финансирано од Европска Унија
ЕУ за тебе
CEI CENTRAL EUROPEAN INITIATIVE
Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation

Овој инфографик е финансиран од Европската Унија, Централноевропската иницијатива, со придонес на Министерството за надворешни работи и меѓународна соработка на Република Италија. Содржината на инфографикот е единствена одговорност на МЦМС и СЕЛДИ и не нужно ги одразува ставовите на Европската Унија, Централноевропската иницијатива или Министерството за надворешни работи и меѓународна соработка.

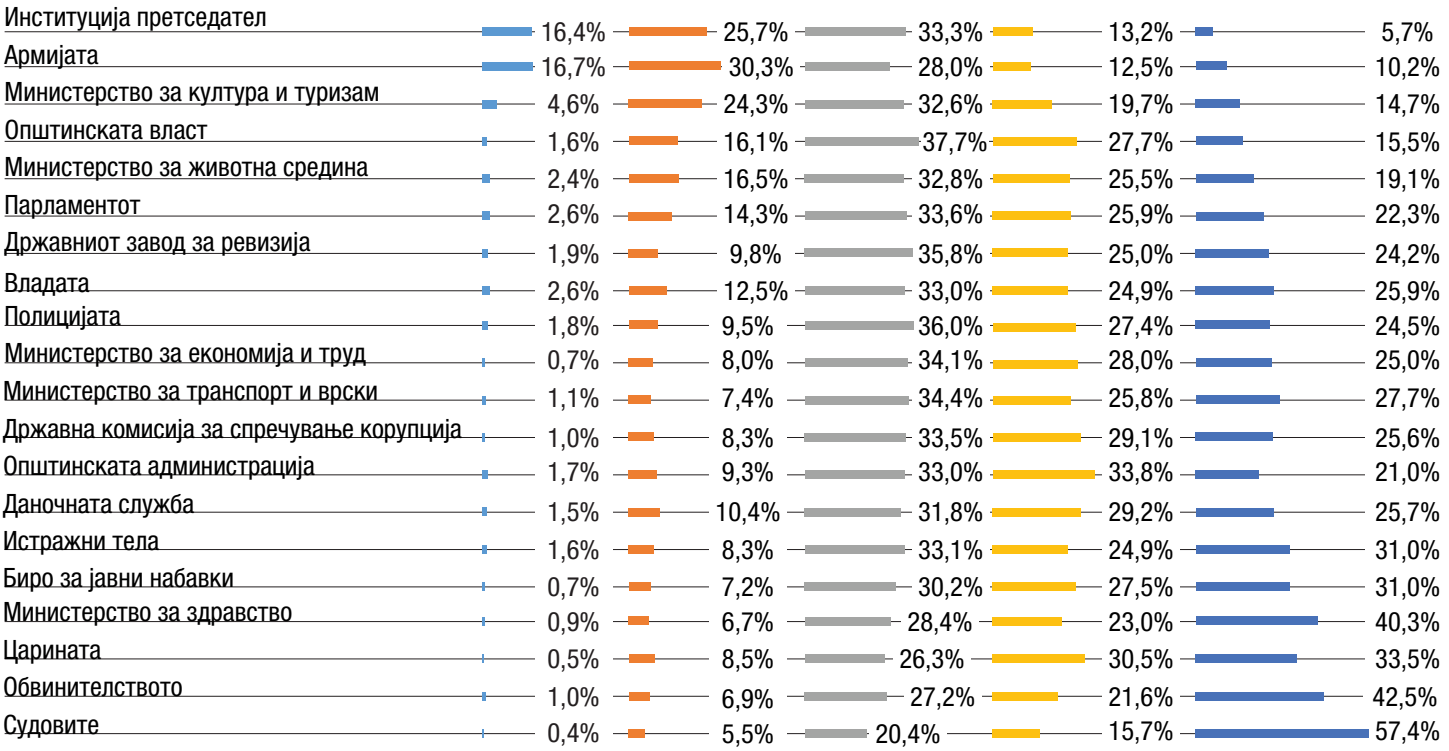
SELDI.net
МАКЕДОНСКИ ЦЕНТАР ЗА МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА
МЦМС

ПЕРЦЕПЦИЈА ЗА КОРУПЦИЈА

ПЕРЦЕПЦИЈА НА ГРАЃАНИТЕ ЗА РАСПРОСТРАНЕТОСТ НА КОРУПЦИЈАТА ВО ПРОФЕСИИТЕ

ПЕРЦЕПЦИЈА ЗА РАСПРОСТРАНЕТОСТА НА КОРУПЦИЈАТА ВО ДРЖАВНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

Извор:
Извештај за проценка на корупцијата во Северна Македонија 2025

Финансирано од Европска Унија

ЕУ со тебе

CEI Central European Initiative

Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation

Овој инфографик е финансиран од Европската Унија, Централноевропската иницијатива, со придонес на Министерството за надворешни работи и меѓународна соработка на Република Италија. Содржината на инфографикот е единствена одговорност на МЦМС и СЕЛДИ и не нужно ги одразува ставовите на Европската Унија, Централноевропската иницијатива или Министерството за надворешни работи и меѓународна соработка.

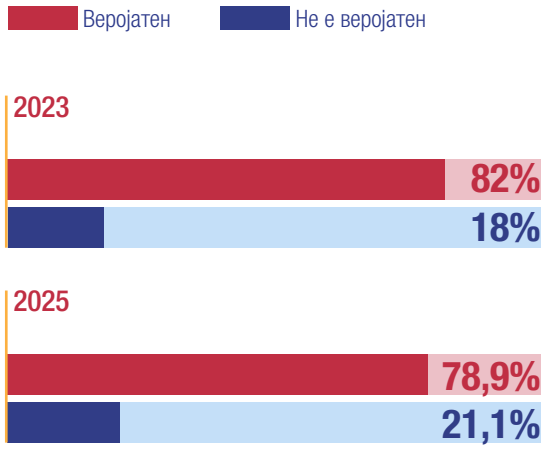
SELDI.net Southeast European Leadership for Development and Integrity

МЦМС МАКЕДОНСКИ ЦЕНТАР ЗА МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

ПЕРЦЕПЦИЈА ЗА КОРУПЦИЈА

ВЕРОЈАТНОСТ ЗА КОРУПТИВЕН ПРИТИСОК

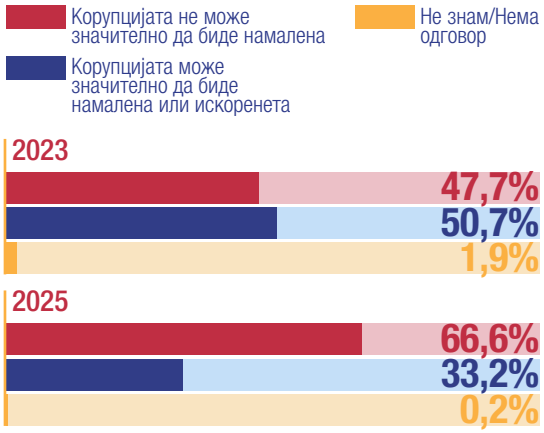
Перцепции за веројатноста за коруптивен - % од граѓаните со 18+ кои сметаат дека корупцискиот притисок е многу веројатен, веројатен наспроти не е веројатен и не е воопшто веројатен

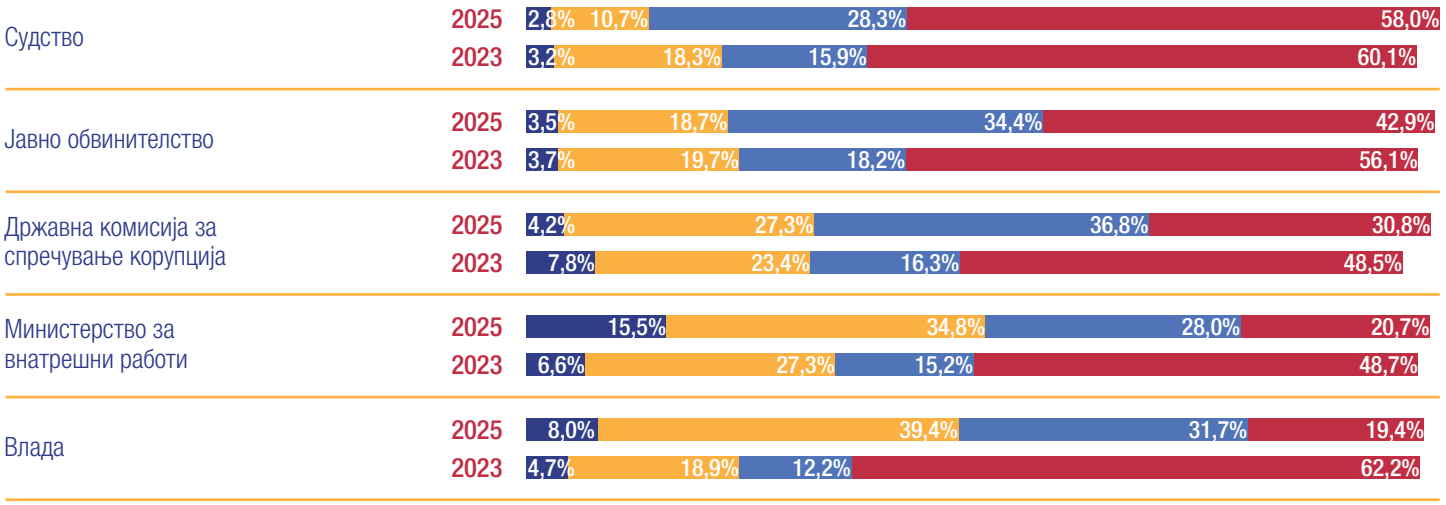
- Поголемиот дел од граѓаните сметаат дека коруптивниот притисок ќе продолжи да постои и во иднина. **Во 2025 година, 78.9% од граѓаните** (**82,0% во 2023** г.) сметаат дека постои веројатност или голема веројатност на коруптивен притисок, **наспроти само 21,1%** (**18,0% во 2023**) кои сметаат дека изложеноста на коруптивен притисок ќе биде мала или воопшто нема да постои.
- Ова постојано високо ниво на перцепцијата за постоење коруптивен притисок испраќа **негативен сигнал меѓу граѓаните дека е можно справување со корупцијата.**

ПЕРЦЕПЦИИ ЗА ИЗВОДЛИВОСТ НА ЈАВНИТЕ ПОЛИТИКИ ЗА БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА

- Во однос на перспективите за сузбивање на корупцијата, **во 2025 година граѓаните покажуваат загрижувачки песимизам**, односно **66,6%** од нив веруваат дека корупцијата не може значително да се намали, додека **само 33,2% сметаат дека корупцијата може да се намали или целосно да се искорени.**
- Ваквиот песимизам претставува опасност за поттикнување повисоки стапки на прифатливост и вклученост во корупција.

ДОВЕРБА ВО АНТИКОРУПЦИСКИТЕ ИНСТИТУЦИИ

- **Во 2025 година, Министерството за внатрешни работи (МВР) добива најголема доверба** меѓу граѓаните како институција што може успешно да се справува со корупцијата (**50,3%** целосна или делумна доверба), а **веднаш зад него е Владата со 47,4% доверба**, што претставува значителен пораст во однос на 2023 година.
- **Судовите (86,3% недоверба) и јавното обвинителство (77,3%)** и понатаму се сметаат за најнеефикасни и најнедоверливи институции во справувањето со корупцијата.

Целосна доверба
Делумна недоверба
Делумна доверба
Целосна недоверба

Извор:
Извештај за проценка на корупцијата во Северна Македонија 2025

Финансирано од Европска Унија
ЕУ за тебе
CEI Central European Initiative
Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation

Овој инфографик е финансиран од Европската Унија, Централноевропската иницијатива, со придонес на Министерството за надворешни работи и меѓународна соработка на Република Италија. Содржината на инфографикот е единствена одговорност на МЦМС и СЕЛДИ и не нужно ги одразува ставовите на Европската Унија, Централноевропската иницијатива или Министерството за надворешни работи и меѓународна соработка.

SELDI.net Southeast European Leadership for Development and Integrity
МЦМС МАКЕДОНСКИ ЦЕНТАР ЗА МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА